

**Bryssel den 13 maj 2025
(OR. en)**

8779/25

**EDUC 140
JEUN 67
SOC 268
DIGIT 85**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om inkluderande och elevinriktade metoder inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning

För delegationerna bifogas ovannämnda slutsatser, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 12 maj 2025.

Rådets slutsatser om inkluderande och elevinriktade metoder inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM ERINRAR OM de texter som antagits inom unionen om utbildning och sociala frågor i politiska frågor,

FRAMHÅLLER att

1. principerna om inkluderande utbildning återspeglar grundläggande rättigheter för alla elever, i enlighet med Unescos konvention mot diskriminering inom undervisningen, FN:s konvention om barnets rättigheter, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
2. utbildning spelar en avgörande roll för att främja inkluderande och demokratiska samhällen och öka konkurrenskraften och välbefinnandet; ett inkluderande samhälle, som bygger på jämlik utbildning av hög kvalitet som tillhandahåller tillgänglig infrastruktur, tillgängligt undervisningsmaterial och tillgängliga pedagogiska metoder, säkerställer och förbättrar möjligheter, välbefinnande och tillväxt för alla elever, oavsett bakgrund, förmågor eller omständigheter; utan inkluderande utbildning begränsas potentialen för innovation och hållbara framsteg, och genom att utnyttja alla individers olika talanger och perspektiv stärks både den sociala sammanhållningen och konkurrenskraften,

3. förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning spelar en avgörande roll genom att införa förebyggande åtgärder för att hantera sociala ojämlikheter och samtidigt främja individers och samhällets välbefinnande på lång sikt; inkluderande och elevcentrerade metoder inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning främjar lika möjligheter, social sammanhållning och alla barns och elevers fulla deltagande i utbildning och i samhället, och bidrar samtidigt till deras övergripande personliga, känslomässiga och sociala utveckling; de säkerställer också att utbildningssystemen förblir motståndskraftiga, anpassningsbara och rättvisa och ger alla möjligheter att växa och förverkliga sin fulla potential,
4. begreppet inkluderande utbildning och dess integrering i medlemsstaternas utbildningspolitiska ramar har utvecklats och fortsätter att utvecklas; inkluderande utbildning betraktas nu i allt högre grad som en systematisk strategi som tar hänsyn till alla elever för att säkerställa deras allmänna rätt till utbildning; målet är att erbjuda meningsfulla utbildningsmöjligheter av hög kvalitet och kontinuerligt stöd till alla elever i linje med den första och elfte principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och den första strategiska prioriteringen i den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete inför och bortom det europeiska området för utbildning,

BETONAR att

5. begreppen ”förskoleverksamhet och barnomsorg” och ”skolutbildning” i dessa slutsatser ska tolkas i enlighet med nationell lagstiftning och strukturen i varje nationellt utbildningssystem,

KONSTATERAR att

6. utbildningen genomgår en betydande omvandling som drivs av tekniska framsteg, utveckling av innovativa pedagogiska metoder och föränderliga samhällsbehov; dessa förändringar omformar undervisning, lärande, bedömning och utvärdering, med allt större tonvikt på individanpassade, innovativa, inkluderande och flexibla metoder,

7. den senaste tidens kriser, inbegripet naturkatastrofer, väpnade konflikter såsom Rysslands anfallskrig mot Ukraina, ekonomisk instabilitet och hot mot folkhälsan samt politiska och sociala omvälvningar, som utmanar respekten för människans värdighet och den fortsatta rådande utvecklingen av de mänskliga rättigheterna i det europeiska utbildningsområdet, har en djupgående och ofta bestående inverkan på utbildningssystemen i hela Europa; dessa faktorer kan störa lärandet och begränsa tillgången till resurser och därmed öka ojämlikheten,
8. den ökande mångfalden bland barn och elever medför utmaningar för förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolor, med betoning på behovet av att effektivt tillgodose deras olika behov, dessa institutioner bör vara mer motståndskraftiga, tillgängliga och inkluderande för att främja rättvisa möjligheter till lärande och holistisk utveckling för varje barn och elev, och därigenom bidra till social sammanhållning,
9. skolledare, lärare, utbildare och annan personal, inbegripet inom förskoleverksamhet och barnomsorg, är avgörande för att säkerställa en framgångsrik inkluderande utbildning, att rekrytera och behålla kvalificerade personal är dock fortfarande en stor utmaning i många medlemsstater, vilket skulle kunna hindra ett effektivt genomförande av inkluderande utbildning,

ÄR MEDVETET OM att

10. de tidiga utbildningsåren, särskilt inom förskoleverksamhet och barnomsorg, är avgörande för att lägga grunden för inkluderande lärande; dessa år främjar barns övergripande personliga, känslomässiga och sociala utveckling, formar en positiv inställning till lärande, stimulerar nyfikenhet och bygger upp självkänslan; rättvis tillgång till utbildning av hög kvalitet, tidiga insatser och inkluderande pedagogik kan avsevärt förbättra alla barns chanser för framgång i livet,
11. inkluderande och elevcentrerade metoder sätter varje individ och deras utmaningar, intressen och talanger i centrum för utbildningsprocessen och använder flexibla och anpassningsbara metoder för att möta elever där de är och vägleda dem mot att utveckla sin fulla potential och uppnå en framgångsrik skolgång, genom att motverka de begränsningar som strukturella ojämlikheter, skadliga samhällsnormer och stereotyper medför,
12. icke-formell utbildning kan genom sin inkluderande dimension bidra till att utveckla och förbättra elevers mjuka färdigheter; det är viktigt att bygga broar mellan formell utbildning och icke-formell utbildning och att uppmuntra till gemensamma initiativ och åtgärder mellan dem,
13. evidensbaserad forskning visar att inkluderande utbildning gynnar alla elever, både när det gäller utbildningsresultat, personlig, känslomässig och social utveckling liksom allmänt välbefinnande, och att när elever med olika bakgrund och med olika förmågor inkluderas tillsammans i vanliga klasser, och får sina behov tillgodosedda med hjälp av särskilda stödåtgärder, är det mer sannolikt att de utvecklar positiva sociala relationer, bättre självkänsla och större problemlösningsförmåga, vilket är avgörande för ett livslångt lärande och ett aktivt deltagande i samhället och på arbetsmarknaden,
14. tillgång till högkvalitativa data om utbildningsresultat, inkluderande metoder och de hinder som elever med olika och särskilda utbildningsbehov ställs inför är avgörande för att övervaka framstegen, utvärdera effekterna av inkluderande utbildningsstrategier och säkerställa att skolmetoderna kontinuerligt anpassas för att tillgodose alla elevers föränderliga behov,

15. evidensbaserad politik som innefattar uppgifter om effektiviteten i inkluderande metoder är avgörande för att vägleda utformningen och genomförandet av inkluderande utbildningssystem på alla nivåer och för att säkerställa att insatserna är skräddarsydda för att tillgodose elevernas olika behov samtidigt som man främjar jämlik utbildning av god kvalitet,
16. effektiv grundläggande lärarutbildning av hög kvalitet och kontinuerlig fortbildning, som bygger på evidens och bästa praxis samt lärarnas behov och förväntningar, är avgörande för att ge skolledare, lärare, utbildare och annan personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, kunskaper, färdigheter, attityder och undervisningsstrategier för att underlätta inkluderande utbildning; detta innefattar att göra det möjligt för dem att använda etiska och säkra tekniska hjälpmedel för att stödja barn och elever med olika behov i vanliga grupper inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt i klassrum och skolor,
17. integreringen av principer om inkluderande utbildning i utbildningssystemen kräver en övergripande hela skolan-ansats, där inlärningsprocesser, undervisningsmetoder, bedömningsmetoder, skolmiljön och stödtjänster anpassas för att ge alla elever en mångsidig utbildningserfarenhet och välbefinnande, och där skolledare, lärare, utbildare och annan personal återspeglar mångfalden i samhället,

SOM BEAKTAR

18. vikten av inkluderande utbildningsmetoder som bygger på en elevcentrerad strategi, där varje individs olika behov, intressen och inlärningsstilar beaktas, från förskoleverksamhet och barnomsorg till skolutbildning,
19. vikten av en diversifierad och kvalificerad lärarkår för att förbättra läranderesultaten för alla elever och denna faktors bidrag till den sociala sammanhållningen och utvecklingen av demokratiska samhällen,

20. vikten av kommunikation och samarbete med alla familjer, föräldrar eller vårdnadshavare för att säkerställa att beslut fattas för barnets bästa,
21. behovet av att vidareutveckla och genomföra evidensbaserad politik och evidensbaserade metoder på ett systematiskt sätt för att tillgodose barns och elevers föränderliga och olika behov, både inom förskoleverksamhet och barnomsorg och skolutbildning, och samtidigt säkerställa att dessa strategier återspeglar den senaste forskningen som är relevant på utbildningsområdet,

FRAMHÅLLER behovet av att

22. säkerställa lämplig och tidig identifiering av elevernas olika behov i syfte att skapa inkluderande och säkra lärandemiljöer som uppmuntrar alla elevers deltagande i jämlik utbildning av hög kvalitet, samtidigt som mångfald och gemensamma europeiska värden respekteras och digital humanism främjas,
23. tillgodose elevernas olika behov genom att tillhandahålla lämpliga evidensbaserade stödåtgärder, samtidigt som elever samt skolledare, lärare, utbildare och annan personal utrustas med kunskaper, färdigheter och attityder för att erkänna och värdesätta mångfald och främja social sammanhållning, jämlikhet, självförverkligande och aktivt medborgarskap,
24. utveckla och stärka forskning, robusta system för datainsamling och utredningar inom området för inkluderande förskoleverksamhet och barnomsorg och skolutbildning för att vägleda det strategiska valet av ändamålsenliga och effektiva inkluderande strategier,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

25. när så är relevant, fortsätta att utveckla och genomföra en integrerad och övergripande strategi för framgångsrik skolgång och inkluderande politik som främjar alla barns och elevers aktiva deltagande, säkerställer rättvis tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg samt skolutbildning av hög kvalitet och avlägsnar hinder för lärande,
26. främja modeller och strategier för undervisning och formativ bedömning som är målinriktade, flexibla, differentierade och individanpassade för att tillgodose elevernas olika behov, så att utbildningsmiljöer stöder alla studerandes fulla deltagande, oavsett startpunkt,
27. genom en ansats för hela skolan, vidareutveckla inkluderande kulturer och metoder inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt i skolan som respekterar och värdesätter mångfald, främja respekt för alla individer och förebilder från alla samhällsskikt och uppmuntra till samarbetsinriktade strategier för lärande, där barn, elever, familjer, föräldrar eller vårdnadshavare, skolledare, lärare, utbildare och annan personal, såsom stödpersonal och specialiserad personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, samarbetar för att skapa stödjande lärgemenskaper där allas inlärningsbehov och välbefinnande tillgodoses,
28. säkerställa att insatser görs för att införliva alla elevers synpunkter och åsikter i utbildningsfrågor som rör dem, i syfte att stärka deras känsla av inflytande och samhörighet och samtidigt få dem att känna sig delaktiga, inkluderade och engagerade i demokratiska processer,

29. uppmuntra ett bredare deltagande av familjer, föräldrar eller vårdnadshavare i förskoleverksamhet och barnomsorg och i skollivet för att stödja erkännandet av deras barns behov och förmågor samt deras socioekonomiska och kulturella bakgrund, samtidigt som hänsyn tas till barnets bästa,
30. överväga att investera i grundläggande lärarutbildning och kontinuerlig fortbildning för och kontinuerligt stöd till skolledare, lärare, utbildare och annan personal, såsom stödpersonal och specialiserad personal, för att säkerställa att de har de kunskaper, färdigheter och attityder som krävs för att genomföra inkluderande undervisnings- och bedömningsmetoder, erkänna och tillgodose elevernas olika behov och främja stödjande lärandemiljöer,
31. bygga vidare på befintliga strukturer för att undvika ytterligare administrativa bördor, stärka insatserna för att samla in och analysera uppgifter om inkluderande metoder och läranderesultat för alla elever, med särskild uppmärksamhet på dem från underrepresenterade och marginaliserade bakgrunder och personer med särskilda utbildningsbehov, samtidigt som man undviker att peka ut och stigmatisera eleverna, för att säkerställa att politiken bygger på tillförlitliga och aktuella belägg,
32. stödja analyser om effektiva inkluderande metoder och omvandling av forskning till praktiska strategier för inkludering, för att säkerställa att dessa strategier är kontextuellt relevanta och kan anpassas till olika utbildningssammanhang,

33. när så är lämpligt, uppmuntra etisk och säker användning av tekniska hjälpmedel och digitala verktyg, och utnyttja de nya möjligheter som artificiell intelligens kan medföra för att öka tillgängligheten och förbättra läranderesultaten för elever med olika behov och främja rättvis tillgång till denna tekniker och dessa verktyg,
34. ytterligare främja samarbete mellan beslutsfattare, forskare, ungdomar, skolledare, lärare, utbildare och annan personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, samt andra berörda parter, för att säkerställa att praxis om evidensbaserade metoder utbyts, utvärderas och genomförs i alla utbildningssystem,
35. främja samarbete mellan institutioner för förskoleverksamhet och barnomsorg, skolor och högre utbildnings- och forskningsinstitutioner för utveckling av innovativa, evidensbaserade, inkluderande och elevcentrerade metoder som stöder skolledare, lärare, utbildare och annan personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, i deras arbete,
36. stärka partnerskapen mellan institutioner för förskoleverksamhet och barnomsorg, skolor, sociala tjänster, vårdgivare, ungdomsorganisationer och samhällsorganisationer för att stödja en holistisk utveckling av barn och elever och hantera både utbildningsmässiga och socioekonomiska faktorer som påverkar deras läranderesultat och välbefinnande,
37. övervaka och utvärdera effektiviteten i inkluderande utbildningspolitik och metoder med hjälp av olika tillvägagångssätt, inbegripet återkoppling från elever, skolledare, lärare, utbildare och annan personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, samt från familjer, föräldrar eller vårdnadshavare, och vid behov göra justeringar för att säkerställa kontinuerlig förbättring,

38. med alla till buds stående medel, fortsätta att genom EU-finansiering erbjuda stöd till medlemsstaterna i deras ansträngningar att genomföra inkluderande utbildningsmetoder, utan att det påverkar förhandlingarna om den fleråriga budgetramen efter 2027 och genom att utveckla resurser som främjar evidensbaserad inkluderande politik, bland annat med hjälp av sakkunskap från den ständiga gruppen för indikatorer och referensvärden,
39. fortsätta att erbjuda stöd till medlemsstaterna inom verksamheter för ömsesidigt lärande som skapar möjligheter att utforska forskningsrön och lära av erfarenheter när det gäller att främja förändring och innovation i alla utbildningssystem,
40. fortsätta att utveckla ett arkiv över politik och metoder för inkluderande utbildning som är forskningsbaserade, ändamålsenliga och effektiva, med utgångspunkt i befintliga resurser, såsom Europeiska skolutbildningsplattformen, i syfte att stödja skolledare, lärare, utbildare och annan personal, även inom förskoleverksamhet och barnomsorg, samt lokal, regional och nationell politik i syfte att förbättra resultaten för alla barn och elever,
41. samarbeta ytterligare och eftersträva synergier med internationella organisationer, oberoende organ och andra relevanta internationella aktörer såsom Europeiska byrån för utveckling av undervisning för elever med behov av särskilt stöd, OECD, internationella organisationen för utvärdering av skolresultat (IEA), Unesco, Unicef och det europeiska statistiksystemet för att stärka beläggen för inkluderande utbildning, samtidigt som man undviker att skapa nya strukturer,
42. beakta dessa slutsatser när man förbereder och genomför åtgärder på området inkluderande utbildning, samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras,

UPPMANAR KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ATT

43. fortsätta att utnyttja Erasmus+-programmets fulla potential för att stödja inkluderande utbildning genom projekt, metoder och pedagogiska verktyg inom alla dess dimensioner och åtgärder, och på bästa sätt utnyttja programmets inkluderande strategi för mobilitet i utbildningssyfte så att den leder till verkliga förändringar i utbildningssystemen,
 44. åta sig att säkerställa att inkluderande utbildning förblir en prioritering på EU-nivå på utbildningsområdet och bidra till att fullt ut uppnå det europeiska utbildningsområdet och FN:s mål för hållbar utveckling, särskilt mål 4 (god utbildning för alla),
 45. fortsätta dialogen och samarbetet mellan alla berörda parter på lokal, regional och nationell nivå, EU-nivå samt internationell nivå inom utbildningssektorn för att skapa inkluderande, jämlika och elevcentrerade utbildningssystem som stöder alla elevers utveckling.
-